

BEGELEIDENDE NOTA

van het Secretariaat

aan: de Conventie

Betreft: **Analyse van de wijzigingsvoorstellen betreffende het democratisch leven van de Unie:**

- **Ontwerp-artikelen aangaande deel I van de Grondwet, Titel VI
(artikelen 33 tot en met 37)**
-

In bijlage dezes gaat voor de Conventieleden de analyse van de wijzigingsvoorstellen aangaande het democratisch leven van de Unie: ontwerp-artikelen betreffende deel I van de Grondwet, Titel VI (artikelen 33 tot en met 37).

ANALYSE VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN
AANGAANDE HET DEMOCRATISCH LEVEN VAN DE UNIE
DEEL I VAN DE GRONDWET, TITEL VI:
ONTWERP-ARTIKELEN 33 TOT EN MET 37

I. THEMATISCHE ANALYSE VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN -
SAMENVATTING

1. De Conventieleden hebben in totaal 235 voorstellen ingediend tot wijziging van de ontwerp-artikelen in titel VI: het democratisch leven van de Unie, zijnde 5 algemene wijzigingsvoorstellen, 30 voorstellen tot wijziging van artikel 33, 50 tot wijziging van artikel 34, 25 tot wijziging van artikel 35, 30 tot wijziging van artikel 35bis, 40 tot wijziging van artikel 36, 22 tot wijziging van artikel 36bis en 33 tot wijziging van artikel 37.
2. De voorstellen tot wijziging van de artikelen 33 tot en met 37 betreffen zeer uiteenlopende aspecten van het democratisch leven van de Unie en kunnen niet altijd gemakkelijk per thema worden gegroepeerd. Enkele ingrijpender wijzigingsvoorstellen zijn evenwel duidelijk te onderscheiden:
 - Artikel 33, Beginsel van democratische gelijkheid: De meest ingrijpende wijzigingsvoorstellen hebben betrekking op de schrapping van het artikel of op de invoering van het begrip "gelijkheid van de lidstaten", naast de gelijkheid van de burgers.
 - Artikel 34, Beginsel van een participerende democratie: Sommige Conventieleden stellen voor de verwijzing naar de "burgers" te vervangen door een verwijzing naar de "burgers van de Unie". Andere ingrijpende wijzigingsvoorstellen hebben betrekking op de opnemings van verwijzigingen naar de representatieve democratie, de beschrijving van de manier waarop de burgers aan het democratisch leven van de Unie kunnen deelnemen en de definitie van de civiele samenleving (met talrijke verzoeken om preciseringen of toevoegingen, bijvoorbeeld betreffende de sociale partners en de sociale dialoog of de dialoog met de verenigingen die de plaatselijke en regionale autoriteiten vertegenwoordigen).
 - Artikel 35, De Europese ombudsman: De meeste wijzigingsvoorstellen hebben betrekking op de benoeming van de Ombudsman, en verscheidene Conventieleden willen dat vermeld wordt dat hij door het Europees Parlement wordt benoemd.

- Artikel 35bis, De politieke partijen op Europees niveau: Sommige Conventieleden wensen dat artikel 191 VEG integraal wordt overgenomen of dat elementen van dat artikel worden toegevoegd. Andere leden stellen voor de tekst van dat artikel te vervangen door een rechtsgrondslag voor de oprichting van de Europese politieke partijen.
 - Artikel 36, Transparantie van de werkzaamheden van de instellingen van de Unie: Het grootst in aantal zijn de wijzigingsvoorstellen die betrekking hebben op het begrip "transparantie", de omschrijving van de besprekingen van de Raad die in openbare zitting zullen worden gehouden, de omschrijving van de besprekingen waarop het recht op toegang tot documenten van toepassing is, de verwijzing naar de instellingen, agentsschappen en organen, het bepalen van een termijn voor de aanneming van specifieke bepalingen betreffende de toegang tot documenten en de afschaffing van het gebruik van het vrouwelijk van "burger" (dat in sommige talen moeilijk te vertalen is).
 - Artikel 36bis, Bescherming van persoonsgegevens: Verscheidene Conventieleden stellen voor het eerste lid te schappen, omdat zij de overlapping met het Handvest van de grondrechten overbodig vinden.
 - Artikel 37, De status van kerken en niet-confessionele organisaties: Het Secretariaat heeft verscheidene voorstellen ontvangen die ertoe strekken dat artikel volledig te schrappen. In de voorstellen in die zin wordt in de meeste gevallen voorgesteld de inhoud en de status van verklaring 11 bij het Verdrag van Amsterdam te behouden.
3. Sommigen stellen voor om in deze titel artikelen toe te voegen betreffende "van de burgers uitgaande wetgevingsinitiatieven", "het petitieright", "het Europees referendum", "de sociale dialoog" en "de rol van de sociale partners in de definitie van de sociale dimensie van de Unie", "het pluralisme in de media", "de beginselen van goed bestuur" en "de dialoog met de regio's en de plaatselijke gemeenschappen".
 4. In een aantal wijzigingsvoorstellen wordt melding gemaakt van het feit dat de artikelen in deze titel bepaalde artikelen van het Handvest van de grondrechten overlappen, en sommige Conventieleden twijfelen aan de zin van dergelijke overlappingsen.
 5. Er zijn enkele wijzigingsvoorstellen ingediend betreffende de titel zelf:
 - Voorgesteld werd namelijk de titel te veranderen in: "Het democratisch leven van de Unie en de beginselen van goed bestuur" (*Nr. 1/de Vries en de Bruijn*); "Het democratisch leven van de Gemeenschap" (*Nr. 3/Kirkhope*) "de participerende democratie" (*Nr. 5/Sigmund, Briesch en Frerichs*),

- en de titel, alsook de toevoeging van de artikelen 34 tot en met 36bis in andere titels schrappen (Nr. 2/Duff en 18 medeondertekenaars),
- de titel samenvoegen met de artikelen betreffende de waarden, doelstellingen en fundamentele rechten van de Unie, en, indien het de bedoeling is dat met titel VI uitvoering wordt gegeven aan sommige in het Handvest van de grondrechten opgesomde fundamentele rechten, andere niet onder de ontwerp-artikelen vallende fundamentele rechten, alsmede een mechanisme of instantie van toezicht toevoegen (Nr. 4/Kohout).

ARTIKELSGEWIJZE ANALYSE VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN

Artikel 33: Beginsel van democratische gelijkheid

De werking van de Unie is gegrond op het beginsel van gelijkheid van de burgers. Zij genieten gelijke aandacht van de instellingen van de Unie.

THEMATISCHE BESPREKING VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN

Algemeen:

Bij artikel 33 zijn weinig inhoudelijke wijzigingsvoorstellen ingediend; het gaat in de meeste gevallen om redactionele wijzigingsvoorstellen. Er zijn enkele voorstellen tot omwerking of samenvoeging van de artikelen 33 en 34 gedaan. De meest ingrijpende wijzigingsvoorstellen zijn de schrapping van artikel 33 of de toevoeging van het begrip "gelijkheid van de lidstaten", naast de gelijkheid van de burgers.

- Schrapping van het volledige artikel 33, met name omdat het de bepalingen van het Handvest zou overlappen (Nr. 6/Duff + 22, Nr. 9/ Fischer, Nr. 10/Haenel et Badinter, Nr. 14/ Hübner, Nr. 21/Queiro, Nr. 22/Roche, Nr. 29/Wuermeling).
- Preciseren dat het gelijkheidsbeginsel ook betrekking heeft op "de gelijkheid tussen de lidstaten" (Nr. 7/Farnleitner + 3, Nr. 23/Rupel + 1, Nr. 26/Tiilikainen + 4).
- Artikel 33 herschrijven om aan te geven dat de Europese democratie op vijf niveaus steunt: "vrijheid van het individu, autonomie van de steden en gemeenten, autonomie van de regio's, soevereiniteit van de lidstaten en de gemeenschappelijke Unie" (Nr. 28/Voggenhuber, MacCormick, Lichtenberger).
- Preciseren dat de in artikel 33 bedoelde burgers burgers van de "Europese Unie" / "van de lidstaten" / "haar" burgers zijn (Nr. 12/Heathcoat-Amory en Bonde, Nr. 11/Hain).
- De woorden "gelijke aandacht" in de tweede zin worden soms vervangen door andere formuleringen in de trant van "de burgers genieten dezelfde rechten" (Nr. 19/Muscardini).
- Schrapping van de zinsnede "genieten gelijke aandacht van de instellingen van de Unie" (Nr. 5/de Vries en de Bruijn, Nr. 8/Fini, Nr. 15/Jacobs, Nr. 17/ Lopes en Lobo Antunes, Nr. 18/Meyer).
- De formulering van artikel 33 herzien om niet de indruk te wekken dat het "beginsel van gelijkheid van de burgers" het enige is dat de werking van de Unie beheerst (Nr. 2/Attalides).
- Preciseren dat het gelijkheidsbeginsel geëerbiedigd moet worden "door alle instellingen van de Unie" (Nr. 3/Azevedo en Nazaré Pereira).
- De werkingssfeer verruimen van de "burgers" tot "de personen die legaal in een lidstaat verblijven" (Nr. 27/Timmermans).
- Omwerking van artikel 33 om het te vervangen door een bepaling die voorziet in een "Congres waarin vertegenwoordigers van de nationale parlementen en van het Europees Parlement zitting hebben" (Nr. 30/de Villepin).

Redactionele wijzigingsvoorstellen:

➤ *Nr. 13/Hjelm-Wallen + 4, Nr. 20/Oleksy, No 24/Santer + 4.*

Artikel 34: Beginsel van een participerende democratie

- 1. Iedere burger heeft het recht aan het democratisch leven van de Unie deel te nemen.*
- 2. De instellingen van de Unie bieden de burgers en de representatieve verenigingen via passende kanalen de mogelijkheid hun mening over alle gebieden van het optreden van de Unie kenbaar te maken en daarover in het openbaar in discussie te treden.*
- 3. De instellingen van de Unie voeren een open, transparante en regelmatige dialoog met de representatieve verenigingen en de civiele samenleving.*

THEMATISCHE BESPREKING VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN

Algemeen

- Voorstel om de titel van het artikel te vervangen door "Europese democratie" (Nr. 7/Duff + 22, Nr. 8/Dybkaer), of door « de civiele dialoog » (Nr. 32/Sigmund, Briesch en Frerichs), of de vertaling van de titel in het Engels « the principle of democratic involvement » aan te passen (Nr. 23/Lennmarker).
- Voorstel om de verschillende leden van het ontwerp te schrappen en te vervangen door één enkel lid waarin wordt gesteld dat het beginsel van de Unie is dat de besluitvorming en de bevoegdheidsuitoefening waar mogelijk op het laagst mogelijke niveau plaatsvinden, en dat dit de aanzet geeft om waar nodig bevoegdheden terug te geven aan de nationale parlementen (Nr. 15/Heathcoat-Amory en Bonde).
- Samenvoeging van de leden 2 en 3 (Nr. 28/Palacio).
- De verwijzingen naar "de Unie" vervangen door verwijzingen naar "de Gemeenschap" (Nr. 21/Kirkhope).

Lid 1.

Verwijzing naar de burgers:

- De verwijzing naar de burgers wijzigen, door te vermelden dat het gaat om de "burgers van de Unie, al dan niet in georganiseerd verband" (Nr. 6/de Vries en de Bruijn), of gewoonweg "burgers van de Unie" (Nr. 10/Farnleitner, Tusek, Bösch en Mainoni, Nr. 11/Muscardini, Nr. 14/Hain, Nr. 17/Hololei), of door de term "burger" te vervangen door "persoon" (Nr. 35/Voggenhuber en 4).

Participerende en representatieve democratie:

- De tekst van dit lid vervangen door een tekst die de burgers ertoe aanspoort deel te nemen aan het democratische leven van de Unie, en waarin wordt vermeld dat de burgers rechtstreeks zijn vertegenwoordigd in het Europees Parlement, en dat de regeringen van de lidstaten zijn vertegenwoordigd in de Europese Raad en in de Raad en rekenschap moeten afleggen voor de nationale parlementen (Nr. 7/Duff + 22, Nr. 8/Dybkaer), of door een tekst die specificeert dat de burgers deelnemen aan het democratische leven van de Unie via onder andere de Europese verkiezingen en Europese referenda (Nr. 19/Kaufmann).

- Toevoegen dat de participerende democratie zal worden nageleefd op het niveau van de Unie en van de staat, alsmede op regionaal en lokaal niveau (Nr. 16/Hjelm-Wallén + 4).

Andere thema's:

- Toevoegen dat een vrije toegang tot de wetgeving en de besluitvorming zal worden verzekerd via het internet (Nr. 3/Bonde et Zahradil).
- Toevoegen dat elk optreden van de Unie uitgaat van de burgers en van de lidstaten (Nr. 12/Fischer).
- Een voorbehoud toevoegen om duidelijk te maken dat dit recht van de burgers moet overeenstemmen met het overeenkomstige recht van de betrokken lidstaat (Nr. 21/Kirkhope).
- Dit lid vervangen door een tekst over de beginselen van dialoog en wederzijds respect in het kader van de betrekkingen tussen de instellingen van de Unie en de representatieve organisaties van de verschillende belangen op economisch, sociaal, cultureel of religieus gebied (Nr. 29/Queiró).
- Dit lid vervangen door een tekst volgens welke de instellingen van de Unie moeten zorgen voor transparantie en voor de uitvoering van procedures op het gebied van informatie, hoorzittingen en overleg (Nr. 32/Sigmund, Briesch et Frerichs).
- Toevoegen dat de Unie erkent dat de vrijheid van informatie en actief burgerschap van wezenlijk belang zijn voor de democratische legitimiteit van haar besluiten en haar optreden, en dat de besluiten worden genomen op de meest open wijze en op het niveau dat het dichtste bij de burgers staat (Nr. 35/Voggenhuber + 4).
- Toevoegen dat de burgers niet alleen het recht hebben om deel te nemen aan het democratische leven van de Unie, maar ook een recht hebben op deelname aan het besluitvormingsproces (Nr. 49/Filibek).

Lid 2.

Besluitvorming op een niveau dat dicht bij de burgers staat:

- Toevoegen dat de besluiten worden genomen op de meest open wijze en op het niveau dat het dichtst bij de burgers staat (Nr. 7/Duff + 22, Nr. 8/Dybkaer).

Actoren:

- Toevoegen dat lobbyisten toegang hebben tot de instellingen van de Unie wanneer zij publiekelijk zijn geregistreerd ("publicly registered") en zij hun inkomsten aangeven (Nr. 3/Bonde en Zahradil).
- Een verwijzing toevoegen naar de sociale partners (Nr. 12/Fischer).
- Specifieke verwijzingen toevoegen naar de civiele samenleving, en de regionale en lokale actoren (Nr. 20/Kiljunen) of naar de "civiele samenleving" (Nr. 38/Timmermans).
- Een verwijzing toevoegen naar het vrouwelijk van "burger" (nvdr: in verscheidene talen van de Unie is het vrouwelijk moeilijk te vertalen) (Nr. 19/Kaufmann).

- Een verwijzing toevoegen naar de "personen die in een lidstaat verblijven" en toevoegen dat de Unie de deelneming van haar burgers aan de activiteiten van democratische verenigingen aanmoedigt (Nr. 27/Paciotti, Nr. 34/Van Lancker + 10 met inbegrip van Paciotti). Een verwijzing toevoegen naar de "natuurlijke of rechtspersonen die in een lidstaat verblijven" (Nr. 38/Timmermans).

Verenigingen:

- Preciseren dat het gaat om verenigingen die op nationaal en Europees niveau zijn erkend, dat de kanalen zijn omschreven en dat het gaat om meningen over het optreden van de Unie op de gebieden waarvoor zij bevoegd is (Nr. 25/Muscardini).
- De verwijzing naar de representatieve verenigingen schrappen (Nr. 16/Hjelm-Wallén en 4) of alleen het woord "representatieve" schrappen (Nr. 36/Wuermeling). De woorden "via passende kanalen" schrappen (Nr. 22/Kohout, Nr. 24/Migaš).

Dialogo, overleg en uitwisseling van informatie en ervaringen:

- Dit lid vervangen door een tekst volgens welke de instellingen publiek overleg en andere vormen van dialoog organiseren over wetgevingsinitiatieven, tenzij in urgente gevallen (Nr. 29/Queiró).
- Dit lid vervangen door een tekst volgens welke de Unie een (periodieke en gestructureerde) dialoog met de representatieve organisaties van de civiele samenleving bevordert en waarborgt (Nr. 32/Sigmund, Briesch en Frerichs), of door een tekst volgens welke de instellingen van de Unie "passende maatregelen treffen om het kenbaar maken van meningen en van deskundigheid op alle bevoegdheidsterreinen van de Unie via niet-gouvernementele organisaties te bevorderen" (Nr. 49/Filibek). Dit lid opnieuw formuleren door de woorden "representatieve verenigingen" te vervangen door "de civiele samenleving, o.a. in het kader van het verenigingsleven" en de woorden "kenbaar te maken" te vervangen door "de mogelijkheid om te worden geïnformeerd over het democratisch leven", en door "mening" aan te vullen met "en, in voorkomend geval, hun deskundigheid" (Nr. 50/de Villepin).
- Duidelijk maken dat de burgers en de verenigingen de mogelijkheid hebben om deel te nemen aan het besluitvormingsproces via referenda over Europese wetgeving en via volksraadplegingen (Nr. 35/Voggenhuber en 4).
- Dit lid vervangen door een tekst over de bevordering van het actieve burgerschap, de erkenning van de bijdrage van de georganiseerde civiele samenleving, en de aanmoediging van de deelneming van de burgers aan het democratische verenigingsleven (Nr. 37/Gabaglio).

Schrapping:

- Dit lid schrappen (wegens onduidelijkheid over de gevolgen van een eventuele uitlegging door het Hof, Nr. 6/de Vries en de Bruijn).

Lid 3.

Civiele samenleving:

- De tekst wijzigen in "representatieve verenigingen van de civiele samenleving" (Nr. 1/Azevedo en Pereira). De verwijzing naar de representatieve verenigingen schrappen en vervangen door "de georganiseerde civiele samenleving" » (Nr. 18/Jacobs). De volgorde van de verschillende zinsgedeelten wijzigen en vervangen door "de civiele samenleving, met name de representatieve verenigingen" (Nr. 36/Wuermeling). De "representatieve verenigingen" vervangen door "de civiele samenleving, via overleg met de representatieve verenigingen en de sociale partners" (Nr. 49/Filibeck).
- "en de burgers van de Unie, al dan niet georganiseerd" toevoegen (Nr. 6/de Vries en de Bruijn).

Sociale partners, sociale dialoog:

- "de sociale partners" toevoegen (Nr. 7/Duff + 22, Nr. 8/Dybkaer, Nr. 35/Voggenhuber en 4) of een verwijzing naar de ondersteuning van de autonome dialoog van de sociale partners (Nr. 12/Fischer). Specifieke verwijzingen toevoegen naar de vakbondscentrales, de werkgeversorganisaties, de beroepsfederaties, de niet-gouvernementele organisaties en de representatieve organisaties van de sociale economie (Nr. 4/Borrell, Carnero en López Garrido).

Verenigingen die het regionale en het lokale niveau vertegenwoordigen:

- Een verwijzing toevoegen naar de verenigingen die de regionale en lokale overheden vertegenwoordigen (Nr. 14/Hain) of naar de regionale en lokale actoren (Nr. 20/Kiljunen).
- Voor "dialoog" "gestructureerde" toevoegen (Nr. 19/Kaufmann, Nr. 26/Oleksy, Nr. 39/Gabaglio, Nr. 49/Filibeck) en voor "civiele samenleving" "georganiseerde" (Nr. 19/Kaufmann, Nr. 39/Gabaglio). Duidelijk maken dat het gaat om verenigingen die op nationaal en op Europees niveau zijn erkend (Nr. 25/Muscardini).

Dialoog, overleg, transparantie:

- Toevoegen dat de instellingen ook de dialoog zullen bevorderen, en dat de Commissie uitgebreid overleg zal plegen in het kader van de voorbereiding van wetgevingsinitiatieven, teneinde de democratie, de evenredigheid, de samenhang en de transparantie te garanderen (Nr. 16/Hjelm-Wallén en 4). "voeren" vervangen door "verzekeren" of "garanderen" (Nr. 17/Hololei, Nr. 19/Kaufmann, Nr. 26/Oleksy, Nr. 49/Filibeck).
- Toevoegen dat de dialoog moet steunen op transparantie en openheid van de besluitvormingsprocedures van de Unie (Nr. 3/Bonde en Zahradil).
- De tekst wijzigen zodat hij bepaalt dat de instellingen het makkelijker zullen maken voor de burgers en de verenigingen om hun meningen kenbaar te maken en meningen uit te wisselen (Nr. 11/Muscardini).
- Dit lid vervangen door een tekst waarin wordt gesteld dat de Economische en Sociale Raad het forum vormt voor de dialoog tussen de georganiseerde civiele samenleving en de Unie (Nr. 32/Sigmund, Briesch en Frerichs).

- Toevoegen dat het Europees Parlement en de "Wetgevende Raad" de voorwaarden en de termijnen zullen vaststellen die de Commissie dient na te leven alvorens een ontwerp van Europese wet/kaderwet in te dienen (Nr. 9/Einem).

Schrapping:

- Dit lid schrappen (Nr. 13/Haenel en Badinter, Nr. 50/de Villepin).

Voorstellen om een of meer leden toe te voegen

Rechten van de burgers (Europese en gemeenteraadsverkiezingen):

- Een nieuw lid 1 toevoegen betreffende het recht van de burgers van de Unie om te stemmen en zich kandidaat te stellen voor de Europese verkiezingen (Nr. 10/Farnleitner, Tusek, Bösch en Mainoni) of een lid 2 betreffende het recht van de burgers die in een andere lidstaat verblijven dan hun lidstaat van oorsprong om in die lidstaat te stemmen en er zich kandidaat te stellen voor de Europese en de gemeenteraadsverkiezingen (Nr. 9/Einem).

De bijdrage van de civiele samenleving en van het verenigingsleven:

- Een nieuw lid 2 toevoegen betreffende de erkenning van de bijdrage van de civiele samenleving tot de Europese democratie (Nr. 11/Muscardini, Nr. 33/Tajani, Nr. 49/Filibeck) of betreffende de erkenning van de participerende democratie als aanvulling op de representatieve democratie, en waarin wordt bepaald dat de Unie de deelneming van de representatieve verenigingen van de civiele samenleving die de waarden van de Unie eerbiedigen, aan het democratisch leven van de Unie garandeert (Nr. 27/Paciotti, Nr. 34/Van Lancker en 10 met inbegrip van Paciotti). Een verwijzing toevoegen naar de bevordering van het actieve burgerschap en de deelneming van de burgers, vooral van de jongeren, aan de activiteiten van de democratische verenigingen (Nr. 49/Filibeck).
- Een lid toevoegen dat bepaalt dat de instellingen van de Unie informatie- en overlegprocedures invoeren om ervoor te zorgen dat de verenigingen van de civiele samenleving kunnen deelnemen aan de uitwerking van het beleid van de Unie (Nr. 27/Paciotti, Nr. 34/Van Lancker en + 10 met inbegrip van Paciotti).
- Een lid 4 toevoegen over vroegtijdige raadpleging van de betrokken partijen door de Commissie, om te zorgen voor samenhang en transparantie (Nr. 2/Berès en 10).
- Een lid 4 toevoegen waarin wordt gesteld dat de Economische en Sociale Raad het forum vormt voor de gestructureerde dialoog met de Europese civiele samenleving (Nr. 4/Borrell, Carnero en López Garrido).

Sociale partners, sociale dialoog:

- Een lid toevoegen over de erkenning door de Unie en de bevordering van de betrokkenheid van de sociale partners bij het economisch en sociaal bestuur van de Unie (Nr. 3/Bonde en Zahradil, Nr. 5/Brok + 34 Nr. 7/Duff en 22, Nr. 8/Dybkjaer, Nr. 19/Kaufmann, Nr. 22/Kohout, Nr. 31/Severin, Nr. 35/Voggenhuber + 4, Nr. 41/Kristensen + 4) en de bevordering en de ondersteuning van de sociale dialoog, met inachtneming van de autonomie van de sociale partners (Nr. 3/Bonde en Zahradil, Nr. 5/Brok + 34, Nr. 19/Kaufmann, Nr. 22/Kohout, Nr. 31/Severin, Nr. 41/ Kristensen + 4) en de diversiteit van de nationale systemen op dit gebied (Nr. 3/Bonde en Zahradil, Nr. 41/Kristensen + 4).

- Een lid toevoegen met bepalingen betreffende de oprichting van een Europees Sociaal Forum, en de samenstelling, de vergaderfrequentie en de taken daarvan (Nr. 31/Severin).

Overleg met de plaatselijke en regionale autoriteiten:

- Een nieuw lid toevoegen over de eerbiediging van de autonomie van de regionale en lokale overheden, waarin wordt verduidelijkt dat de regionale en lokale overheden worden geraadpleegd in het kader van het Comité van de Regio's (Nr. 7/Duff en 22, Nr. 8/Dybkjaer).
- Een lid toevoegen waarin wordt gesteld dat de Commissie, in samenwerking met de nationale autoriteiten, zorgt voor passend overleg met de regionale en lokale overheden, en dat zij de raadpleging van de sociale partners in de hand werkt en alle mogelijke maatregelen treft om de sociale dialoog te vergemakkelijken (Nr. 28/Palacio).

Diversen

- Een nieuw lid toevoegen waarin de Unie de belangrijke bijdrage van de nationale parlementen tot het democratisch leven van de Unie erkent (Nr. 30/Schlüter).
- Een lid 4 toevoegen volgens hetwelk de instellingen van de Unie open staan voor de media en de werkzaamheden van de media vergemakkelijken zonder afbreuk te doen aan de onafhankelijkheid ervan (Nr. 27/Paciotti, Nr. 34/Van Lancker en + 10 met inbegrip van Paciotti).
- Een lid toevoegen volgens hetwelk de burgers en hun organisaties het recht hebben zich te wenden tot het Europees Hof van Justitie om besluiten van de instellingen die voor hen van rechtstreeks belang zijn, te betwisten (Nr. 40/Fayot).

Voorstellen om een nieuw artikel toe te voegen

- Invoering van burgerinitiatieven op het gebied van wetgeving en van Europese referenda (Nr. 42/Borrell, Carnero en López Garrido). Invoering van Europese burgerinitiatieven, verzoeken van de Europese burgers en van referenda van de Europese burgers (Nr. 43/Einem en Berger), alsmede van de desbetreffende praktische regels (Nr. 43/Einem et Berger). Artikel over het petitierecht en het Europees referendum (Nr. 47/Lamassoure).
- Artikel over de rol van de sociale partners en de sociale dialoog (Nr. 44/Floch, Nr. 45/Gabaglio, Nr. 46/Jacobs, Nr. 48/Van Lancker en 11) en de bevordering van de betrokkenheid van de sociale partners bij het economisch en sociaal bestuur van de Unie (Nr. 44/Floch, Nr. 48/Van Lancker + 11).

Artikel 35: De Europese ombudsman

Er wordt een ombudsman benoemd om kennis te nemen van, onderzoek te voeren naar en verslag te doen van klachten over gevallen van wanbeheer in de instellingen van de Unie.

THEMATISCHE BESPREKING VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN

Benoeming:

- *Preciseren dat de ombudsman door het Europees Parlement benoemd wordt* (nr. 4/Borrell, Careno en López Garrido, nr. 6/Duff + 28, nr. 8/Fischer, nr. 11/Kaufmann, nr. 16/Muscardini, nr. 17/Paciotti + 10, nr. 22/Voggenhuber en 4). *Bepalingen inzake de benoeming toevoegen* (nr. 11/Kaufmann);
- *In Deel II gewag maken van de benoeming* (nr. 9/Haenel en Badinter).

Onafhankelijkheid:

- *Een verwijzing naar de onafhankelijkheid van de ombudsman toevoegen* (nr. 5/de Vries en de Bruijn, nr. 21/Timmermans).

Mandaat:

- *De woorden "in de instellingen van de Unie" vervangen door de woorden "in de activiteiten van de instellingen of organen van de Unie, met uitzondering van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg"* (nr. 5/de Vries en de Bruijn, nr. 14/Lopes en Lobo Antunes) *of door de woorden "door de instellingen en de organen van de Unie"* (nr. 16/Muscardini), *of de woorden "met uitzondering van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg"* (nr. 18/Palacio, nr. 25/de Villepin) *toevoegen, of de woorden "of organen" toevoegen na het woord "instellingen"* (nr. 22/Voggenhuber + 4);
- *Toevoegen dat de ombudsman ieder document dat in het bezit is van de Unie mag inzien, alsook ieder document inzake de financiering van projecten door de Unie* (nr. 3/Bonde + 4);
- *Toevoegen dat de ombudsman aanbevelingen kan doen aan de instellingen, die verplicht zijn daarop te reageren* (nr. 17/Paciotti + 10).

Andere onderwerpen:

- *Een verwijziging naar de gedetailleerde bepalingen in deel II toevoegen* (nr. 7/Farnleitner en 3). *(Ook gememoreerd in een toelichting bij amendement nr. 2/Azevedo en Nazaré Pereira);*
- *Het woord "Unie" vervangen door het woord "Gemeenschap"* (nr. 12/Kirkhope);
- *Ingeval wordt besloten het artikel te handhaven, de tekst vervangen door de bepalingen van artikel 43 van het Handvest van de grondrechten* (nr. 20/Roche);
- *Het artikel schrappen* (nr. 13/Korcok, nr. 15/Meyer);
- *Vervangen door een artikel over de Europese openbare aanklager* (nr. 19/Queiró).

Voorstellen om een of meer alineas toe te voegen

- *Een alinea toevoegen waarin wordt bepaald dat de ombudsman tezelfdertijd een jaarverslag voorlegt aan het Europees Parlement en aan de nationale parlementen (nr. 24/Vassiliou);*
- *Een alinea toevoegen betreffende de samenwerking tussen de Europese ombudsman en de ombudsmannen van de lidstaten (nr. 1/Avgerinos, Giannakou en Stylianidis). Toevoegen dat de ombudsman in elke lidstaat adjuncten heeft (nr. 16/Muscardini).*

Andere

- In amendement *nr. 10* vraagt de heer Hain zich af of het artikel geschikt is wat het GBVB betreft.

Artikel 35bis: De politieke partijen op Europees niveau

De politieke partijen op Europees niveau dragen bij tot de vorming van het Europees bewustzijn en tot de uiting van de politieke wil van de burgers van de Unie.

THEMATISCHE BESPREKING VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN

Artikel 191 VEG of bepaalde elementen ervan overnemen:

- Toevoegen dat deze partijen een belangrijke factor zijn voor de integratie binnen de Unie (uit artikel 191 VEG, nr. 12/Hübner, nr. 17/Lopes en Lobo Antunes, nr. 26/Santer+ 3);
- De tekst vervangen door die van artikel 191 VEG, daarbij de verwijzing naar de vaststelling van hun financieringsregels aanpassen (verwijzing naar de wetgevingsprocedure) en een alinea toevoegen betreffende de interne democratische organisatie van de partijen en de democratische benoemingsprocedures van de kandidaten bij de Europese verkiezingen (nr. 3/Brok+t 36, nr. 9/Follini). Artikel 191 VEG overnemen (nr. 8/Floch).

Definities:

- De woorden "op Europees niveau" vervangen door de woorden "en bewegingen" en de woorden "Europees bewustzijn" vervangen door de woorden "democratisch bewustzijn" (nr. 1/Bonde en 3). De woorden "op Europees niveau" vervangen door de woorden "die actief zijn in de Europese Unie" en de woorden "vorming van het Europees bewustzijn" door de woorden "vaststelling van het beleid van de Unie" (nr. 7/Fini). De woorden "tot de vorming van het Europees bewustzijn" schrappen (nr. 11/Hjelm-Wallén + 4, nr. 16/Lennmarker, nr. 20/Queiró);
- De woorden "op fundamentele wijze" invoegen na het woord "dragen" en de woorden "en het politieke pluralisme" invoegen na het woord "wil". Toevoegen dat de partijen de waarden van de Unie moeten eerbiedigen en een democratische structuur en werking moeten hebben (nr. 2/Borrell, Carnero en López Garrido) of dat zij "de waarden van de Unie eerbiedigen" (No 24/Van Lancker + 10).

Rechtsgrondslag voor de oprichting van de Europese politieke partijen:

- De voorgestelde tekst vervangen en een rechtsgrondslag voor de oprichting van de Europese politieke partijen vaststellen (nr. 4/Duff + 19, nr. 23/Severin). Vervangen door een artikel over de Europese politieke partijen (nr. 13/Kaufmann).

Diversen:

- In fine van het artikel de woorden "en worden bevorderd" toevoegen (nr. 25/Voggenhuber + 4);
- De woorden ",samen met de nationale delegaties bij het Europees Parlement" invoegen na de woorden "politieke partijen op Europees niveau" (nr. 5/The Earl of Stockton). Het artikel vervangen door een tekst over de rol van de nationale delegaties bij het Europees Parlement (nr. 14/Kirkhope);
- Redactionele wijzigingen (volgorde) (nr. 19/Migaš).

Schrapping:

- Het artikel schrappen (nr. 10/Heathcoat-Amory, Bonde, nr. 15/Korcok, nr. 18/Meyer).

Voorstellen om een of meer alinea's toe te voegen

- Een alinea toevoegen betreffende de vaststelling van regels inzake [het statut van] de politieke partijen op Europees niveau, met name regels inzake hun financiering (nr. 6/Einem, nr. 11/Hjelm-Wallén + 4, nr. 22/Rupel, nr. 29/de Villepin).

Voorstellen om een artikel toe te voegen

- Een artikel toevoegen over de oprichting van vakbonden op Europees niveau (nr. 23/Severin);
- Een artikel toevoegen over de rol van de sociale partners op Europees niveau bij de bepaling van de sociale dimensie van de Unie (nr. 30/de Villepin);
- Een artikel toevoegen over het belang van pluralistische media voor het democratische leven van de Unie (nr. 27/Kaufmann);
- Een artikel toevoegen over het recht van iedere burger van de Unie en van ieder natuurlijk of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat om een verzoekschrift tot het Europees Parlement te richten (nr. 28/Van Lancker + 9).

Artikel 36 : Transparantie van de werkzaamheden van de instellingen van de Unie

1. Om goed bestuur te bevorderen en de deelneming van de civiele samenleving te waarborgen werken de instellingen van de Unie in zo groot mogelijke openheid.
2. *Het Europees Parlement, alsook de Raad wanneer hij beraadslaagt over een wetgevingsvoorstel, vergaderen in het openbaar.*
3. *Iedere burger van de Unie en iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats in een lidstaat heeft een recht op toegang tot de documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, welke vorm deze documenten ook hebben, alsmede tot de documenten van de door deze instellingen opgerichte agentschappen en organen.*
4. *De algemene beginselen, de voorwaarden en de beperkingen die, op grond van openbare of particuliere belangen, aan de uitoefening van het recht op toegang tot de documenten verbonden zijn, worden volgens de wetgevingsprocedure door het Europees Parlement en de Raad vastgesteld.*
5. *De in lid 2 bedoelde instellingen, agentschappen en organen stellen in hun reglementen van orde specifieke bepalingen betreffende de toegang tot hun documenten vast.*

THEMATISCHE BESPREKING VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN

Algemeen

- Het woord "Unie" vervangen door het woord "Gemeenschap" (nr. 16/Kirkhope).

Lid 1

Transparantie en openheid van de werkzaamheden van de instellingen:

- De woorden "en de door deze instellingen opgerichte agentschappen en organen" invoegen en het woord "openheid" vervangen door het woord "transparantie" (nr. 1/Azevedo en Nazaré Pereira). De woorden "zo groot mogelijke" schrappen (nr. 11/Fischer, nr. 15/Kaufmann). De woorden "en met transparantie" toevoegen (nr. 17/Korcok). De woorden "in zo groot mogelijke openheid" vervangen door de woorden "in openheid, tenzij er dwingende redenen bestaan voor een debat met gesloten deuren" (nr. 16/Kirkhope), of door de woorden "met inachtneming van het openheidsbeginsel" (nr. 18/Lennmarker), of door de woorden "openheids- en transparantiebeginselen" (nr. 19/Lequiller), of door de woorden "op transparante wijze" (nr. 21/Muscardini). De tekst anders formuleren om weer te geven dat de instellingen van de Unie in het kader van de beraadslagingsprocedures handelen met inachtneming van het transparantiebeginsel (nr. 31/Queiró). De woorden "werken de instellingen van de Unie in zo groot mogelijke openheid" vervangen door de woorden "houden de instellingen lijsten van de inkomende en uitgaande post en archieven, die gemakkelijk toegankelijk zijn voor het publiek" (nr. 2/Bonde + 4).

Diversen:

- Het woord "democratische" invoegen voor het woord "deelneming" (*nr. 14/Heathcoat-Amory en Bonde*). De woorden "de civiele samenleving" vervangen door de woorden "de burgers" (*nr. 20/Lopes en Lobo Antunes, nr. 29/Hjelm-Wallén en 4*);
- De woorden "de volledige voorlichting van de burgers te vergemakkelijken" invoegen voor de woorden "goed bestuur te bevorderen" (*nr. 30/Attalides*).

Schrapping

- Het lid schrappen (*nr. 8/Duff + 20, nr. 28/Voggenhuber, MacCormick en Lichtenberger*).

Lid 2

Transparantie van de werkzaamheden van de Raad:

- De woorden "de Raad wanneer hij beraadslaagt over een wetgevingsvoorstel" vervangen door de woorden "de Raad met wetgevingsbevoegdheid" (*nr. 1/Azevedo en Nazaré Pereira*), of door de woorden "wetgevende Raad" (*nr. 9/Einem*), of door de tekst van artikel 25, lid 2, van Deel I van de Grondwet (*nr. 10/Farnleitner en 3, nr. 24/Santer + 4*), of door "de Raad wanneer hij optreedt in de wetgevingsprocedure" (*nr. 19/Lequiller*), of door "de Raad tijdens de presentatie en de stemming" (*nr. 20/Lopes et Lobo Antunes*), of door "de Raad wanneer hij optreedt als wetgever" (*nr. 23/Rupel en Lenarcic, nr. 31/Queiró*) en een verwijzing naar de interne reglementen (*nr. 31/Queiró*). Het woord "beraadslaagt" vervangen door "besluit" (*nr. 40/de Villepin*). De woorden "de vaststelling van" invoegen na de woorden "beraadslaagt over" (*nr. 4/Brok + 37, nr. 12/Follini, nr. 29/Hjelm-Wallén + t 4*) en toevoegen dat de notulen openbaar worden gemaakt (*nr. 4/Brok + 37, nr. 12/Follini, nr. 19/Lequiller*). Het lid als volgt vervangen: "Het Europees Parlement en de wetgevende Raad vergaderen in het openbaar." (*nr. 25/Severin*).

Diversen:

- Specifieke elementen toevoegen betreffende de toegang van de verkozenen tot de documenten: agenda's, werkdocumenten en lijsten van de geplande vergaderingen van de werkgroepen van de Raad en de Commissie (*nr. 2/Bonde + 4*).
- Zonder een amendement voor te stellen, vraagt *de heer Hain* (*nr. 13*) meer duidelijkheid omtrent de reikwijdte van de bepalingen (zijn zij enkel van toepassing op de zittingen van de Raad als dusdanig of ook op de werkgroepen en het Coreper?).

Schrapping:

- Dit lid schrappen (Nr. 8/Duff + 20, Nr. 15/Kaufmann, Nr. 28/Voggenhuber, McCormick en Lichtenberger).

Lid 3.

Definities:

- De vrouwelijke vorm van « citoyen » schrappen (Nr. 1/Azevedo en Nazaré Pereira, Nr. 6/Demiralp, Nr. 7/de Vries en de Bruijn, Nr. 10/Farnleitner + 3, Nr. 17/Korčok, Nr. 22/Roche, Nr. 26/Tiilikainen + 4, Nr. 33/Hjelm-Wallén en 7, Nr. 34/Attalides, Nr. 35/Queiró) (nvdr: een goede vertaling van “citoyenne” is niet in alle talen van de Unie voorhanden) en “met verblijfplaats” vervangen door “met woonplaats” (Nr. 1/Azevedo en Nazaré Pereira), «met statutaire zetel» (Nr. 13/Hain, Nr. 22/Roche, Nr. 26/Tiilikainen + 4, Nr. 33/Hjelm-Wallén + 7, Nr. 40/de Villepin), of door «met maatschappelijke zetel» (Nr. 35/Queiró). Tekst wijzigen om duidelijk te maken dat elke burger van de Unie en iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats in een lidstaat toegang heeft tot de documenten (Nr. 3/Borrell, Carnero en López Garrido). Wijzigen: “iedere burger van de Unie en iedere natuurlijke of rechtspersoon ...” (Nr. 8/Duff + 20).
- Wijzigen om duidelijk te maken dat het gaat om “documenten van de instellingen van de Unie, de agentschappen en de organen”, zonder te vermelden dat deze laatste door de instellingen zijn opgericht (Nr. 4/Brok + 37, Nr. 8/Duff + 20, Nr. 12/Follini, Nr. 15/Kaufmann, Nr. 26/Tiilikainen + 4). Verwijzen naar de “instellingen”, zonder meer (Nr. 7/de Vries en de Bruijn, Nr. 33/Hjelm-Wallén + 7, Nr. 36/Timmermans). Toevoegen “of bij deze Grondwet” na “door deze instellingen opgerichte agentschappen en organen” (Nr. 27/Van Lancker + 9, Nr. 36/Timmermans, Nr. 39/Teufel).
- De lijst van instellingen aanvullen met de Europese Raad (Nr. 27/Van Lancker en 9), het Comité van de Regio's (Nr. 5/Chabert + 5) en de Europese Centrale Bank (Nr. 19/Lequiller).
- Vermelden dat het gaat om documenten die in “het bezit” zijn van de instellingen (Nr. 3/Borrell, Carnero en López Garrido, Nr. 7/de Vries en de Bruijn) of documenten van de instellingen zonder melding te maken van de « vorm van de documenten » (Nr. 15/Kaufmann, Nr. 35/Queiró). “Welke vorm deze documenten ook hebben” vervangen door “ongeacht de drager” (Nr. 40/de Villepin). “Toegang tot de documenten” vervangen door “toegang tot alle documenten” (Nr. 19/Lequiller). Toevoegen dat wetgevingsdocumenten in alle officiële talen van de Unie beschikbaar zijn (Nr. 19/Lequiller).

Diversen

- Toevoegen dat rechthebbenden “rechtstreeks” toegang hebben tot documenten en dat dit toegangsrecht ook geldt voor agentschappen en organen die door de instellingen worden “gecofinancierd” (Nr. 2/Bonde + 4).
- Een verwijzing toevoegen naar de regels die overeenkomstig lid 4 moeten worden vastgesteld (No 13/Hain).

Schrapping:

- Dit lid schrappen (Nr. 11/Fischer, Nr. 28/Voggenhuber, MacCormick en Lichtenberger).

Lid 4.

Beginselen, voorwaarden, beperkingen:

- Het woord “voorwaarden” schrappen (Nr. 4/Brok en 37, Nr. 12/Follini, Nr. 26/Tiilikainen en 4, Nr. 33/Hjelm-Wallén + 7), de woorden « de algemene beginselen, de voorwaarden en » schrappen (Nr. 2/Bonde en 4), of de woorden « de algemene beginselen, de voorwaarden » vervangen door “de algemene voorwaarden” (Nr. 37/Bonde en Duff).
- De tekst wijzigen om duidelijk te maken dat “de beperkingen door de instellingen alleen volgens de wetgevingsprocedure kunnen worden vastgesteld” (Nr. 2/Bonde + 4). In een eerste zin vermelden dat “alle documenten van de Unie voor het publiek toegankelijk zijn” en in een laatste zin dat specifieke afwijkingen door de Raad met eenparigheid van stemmen worden vastgesteld (Nr. 37/Bonde en Duff).

Termijn voor de vaststelling van specifieke bepalingen:

- Een termijn van 2 jaar toevoegen voor de vaststelling van regelgeving (beginselen en beperkingen) betreffende de toegang tot documenten (Nr. 4/Brok + 37, Nr. 12/Follini, Nr. 26/Tiilikainen + 4, Nr. 33/Hjelm-Wallén + 7) en toevoegen dat deze regels ook van toepassing zijn in de lidstaten voor zover het over aspecten van Europese wetgeving gaat (definitie, onderhandeling en uitvoering) (Nr. 4/Brok + 37, Nr. 12/Follini).

Diversen

- Structuur van het lid veranderen: beginnen met de wetgevingsprocedure en een verwijzing toevoegen naar de in lid 3 vermelde instellingen, agentschappen en organen (No 10/Farnleitner + 3).
- Specifieke verwijzing naar de instellingen schrappen (Nr. 7/de Vries en de Bruijn). Verwijzing naar “de Raad” vervangen door verwijzing naar de “Wetgevende Raad” (Nr. 9/Einem).

- Vermelden dat de leden van het Europees parlement recht hebben op toegang tot alle documenten van de Raad, de Commissie of het Parlement (*Nr. 16/Kirkhope*).
- Redactionele amendementen: “tot de” vervangen door “tot dergelijke” (*Nr. 14/Heathcoat-Amory en Bonde*), “aan de uitoefening” vervangen door “aan die uitoefening” (*Nr. 33/Hjelm-Wallén + 7*).
- Dit lid in deel II van de Grondwet opnemen (*No 8/Duff + 20*).

Lid 5.

- Een verwijzing opnemen naar de in lid 4 bedoelde wetgeving (*Nr. 4/Brok + 37, Nr. 7/de Vries en de Bruijn, Nr. 12/Follini*).
- De woorden “stellen ... specifieke bepalingen betreffende de toegang tot hun documenten vast.” vervangen door de woorden «stellen nadere bepalingen vast» (*Nr. 11/Fischer*).
- Dit lid schrappen (*Nr. 2/Bonde + 4, Nr. 8/Duff + 20, Nr. 15/Kaufmann, Nr. 28/Voggenhuber, MacCormick en Lichtenberger*).

Een aantal Conventieleden wees op een tikfout in het ontwerp-artikel: in plaats van naar lid “2” moet naar lid “3” worden verwezen.

Voorstellen om een of meer leden toe te voegen

- Een lid toevoegen betreffende de toegang van het publiek tot ontwerp-teksten en voorstellen onmiddellijk na de vaststelling of de toezending ervan naar andere organen, organisaties en personen of na de bekendmaking ervan (*Nr. 4/Brok + 37, Nr. 12/Follini*).
- Een lid toevoegen betreffende de erkenning en bescherming van “klokkenluiders” in de instellingen en agentschappen van de Unie (*Nr. 14/Heathcoat-Amory en Bonde*).
- Een lid toevoegen betreffende de vrijheid van meningsuiting van de leden van de instellingen, de leden van comités alsook de ambtenaren en andere personeelsleden van de instellingen (*Nr. 18/Lennmarker, Nr. 38/Hjelm-Wallén en 5*).
- Een lid toevoegen volgens welk de beginselen en voorwaarden met betrekking tot de toegang tot documenten eveneens van toepassing zijn op de lidstaten in het kader van de uitvoering van het beleid van de Unie (*Nr. 27/Van Lancker en 9*).
- Een lid toevoegen volgens welk de inachtneming van de regels door een onafhankelijke instantie wordt gecontroleerd (*Nr. 22/de Villepin*).

Artikel 36 bis: Bescherming van persoonsgegevens

1. *Eenieder heeft recht op bescherming van de hem betreffende persoonsgegevens.*
2. *Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens de wetgevingsprocedure de voorschriften vast betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen en organen van de Unie, alsook door de lidstaten bij de uitoefening van activiteiten die onder de werkingssfeer van het recht van de Unie vallen, alsmede de voorschriften betreffende het vrije verkeer van die gegevens.*

THEMATISCHE BESPREKING VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN

Algemeen

- Dit artikel schrappen (Nr. 4/Heathcoat-Amory en de Earl of Stockton, Nr. 12/Heathcoat-Amory, No 16/Korčok).

Lid 1.

Definities:

- In plaats van “Eenieder” “Iedere natuurlijke of rechtspersoon” (Nr. 1/Azevedo en Nazaré Pereira, Nr. 7/Figel en Migaš).
- “Hem betreffende” schrappen en toevoegen: “en van geheimen in verband met een economische activiteit” (Nr. 7/Figel en Migaš).
- Toevoegen: “indien de gegevens geen informatie bevatten over de uitoefening van een openbare functie” (public duty) (Nr. 21/Bonde + 4).

Schrapping:

- Dit lid schrappen (Nr. 2/de Vires en de Burin, Nr. 3/Duff + 22, Nr. 5/Einem, Nr. 8/Fischer, Nr. 10/Haenel en Badiner, Nr. 11/Hain, Nr. 14/Kaufmann, Nr. 17/Meyer, Nr. 20/Voggenhuber + 2).

Lid 2.

Definities:

- Na “natuurlijke” ook “rechtspersonen” toevoegen (Nr. 1/Azevedo en Nazaré Pereira).
- In de Franse tekst na “Parlement” “européen” toevoegen, en activiteiten “op gebieden die” (Nr. 19/Queiró).

Diversen

- Herformuleren: “Het Europees Parlement en de Raad” schrappen, en vermelden dat “regels worden vastgesteld” (*Nr. 2/de Vries en de Bruijn*). Toevoegen dat regels worden vastgesteld (*Nr. 10/Haenel en Badinter*).
- Verwijzing toevoegen naar het Handvest van de grondrechten (*Nr. 5/Einem*).
- “Unie” vervangen door “Gemeenschap” (*Nr. 15/Kirkhope*).
- Dit lid in deel II van de Grondwet opnemen (*Nr. 2/de Vries en de Bruijn, Nr. 3/Duff + 22, Nr. 11/Hain, Nr. 17/Meyer*).

Voorstellen om een of meer leden toe te voegen

- Een lid toevoegen betreffende de oprichting van een controle-orgaan/een onafhankelijke controle-instantie (*Nr. 6/Farnleitner + 3, Nr. 9/Floch, Nr. 22/de Villepin*).
- Een lid toevoegen volgens welk het Parlement en de Raad volgens de wetgevingsprocedure normen vaststellen betreffende informaticasystemen teneinde piraterij te bestrijden (*Nr. 18/Muscardini*).

Voorstellen om een artikel toe te voegen

- Een artikel toevoegen betreffende de beginselen van behoorlijk bestuur (*Nr. 13/Hjelm-Wallén + 7*).

Artikel 37: De status van kerken en niet-confessionele organisaties

1. *De Europese Unie eerbiedigt en doet geen afbreuk aan de status die kerken en religieuze verenigingen en gemeenschappen volgens het nationale recht in de lidstaten hebben.*
2. *De Europese Unie eerbiedigt evenzeer de status van levensbeschouwelijke en niet-confessionele organisaties.*
3. *De Europese Unie voert een regelmatige dialoog met die kerken en organisaties, met inachtneming van hun identiteit en hun specifieke bijdrage.*

THEMATISCHE BESPREKING VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN

Algemeen

Het Secretariaat heeft verscheidene voorstellen ontvangen die ertoe strekken artikel 37 volledig te schrappen. In de voorstellen in die zin wordt in de meeste gevallen gepreciseerd dat de inhoud en de status van Verklaring 11 bij het Verdrag van Amsterdam behouden blijven. De wijzigingsvoorstellen of opmerkingen in die zin zijn ingediend door: *Nr. 18/Kirkhope, Nr. 24/Szajer, Nr. 26/Van Lancker + 6, Nr. 2/Azevedo et Nazaré Pereira, Nr. 3/Badinter, Nr. 7/Demilralp, Nr. 9/Duff + 21, Nr. 14/Helle + Nr. 15/Hjelm-Wallen + 3, Nr. 16/Hololei, Nr. 17/Kaufmann, Nr. 19/Kohout, Nr. 22/Santer + 3, Nr. 27/Voggenhuber + 3, Nr. 33/de Villepin.*

Opschrift

- In het opschrift “confessionele” toevoegen: “De status van kerken en confessionele en niet-confessionele organisaties” (*Nr. 4/Berger + 3*).

Lid 1 en lid 2 (huidige Verklaring nr. 11, gehecht aan het Verdrag van Amsterdam):

- *In lid 2 het woord “levensbeschouwelijke” schrappen (Nr. 6/Borrel +3, Nr. 11/ Fini) (“levensbeschouwelijke” vervangen door “culturele”)*
- *Net als in lid 1 ook in lid 2 vermelden dat de status van niet-confessionele organisaties wordt vastgelegd in het “nationale recht” (Nr. 11/Fini).*
- *Verduidelijken dat de status van “scholen” ook onder lid 1 valt, zodat de vrijheid om onderwijzend personeel aan te werven op basis van religieuze criteria niet als discriminerend kan worden beschouwd (Nr. 13/Heathcoat-Amory).*

- *Vermelden dat kerken en religieuze verenigingen en gemeenschappen de “in deze Grondwet vastgelegde waarden” moeten eerbiedigen/“de integriteit van de persoon niet mogen aantasten”, zulks ter bestrijding van sekten (Nr. 21/Muscardini, Nr. 20/Lequiller).*
- *Lid 1 en lid 2 moeten niet alleen betrekking hebben op de “status” maar ook op de “activiteiten” van kerken, religieuze verenigingen en gemeenschappen, en van levensbeschouwelijke en niet-confessionele organisaties (Nr. 5/Bonde + 4).*
- *Redactionele wijzigingsvoorstellen: Nr. 10/Figel + 1 (in lid 2 “evenzeer” schrappen) en Nr. 28-29/Queiró (in de leden 1, 2 en 3 “Europese” schrappen voor “Unie”).*

Lid 3

- *Schrapping (Nr. 8/de Vries en de Bruijn, Nr. 4/Berger + 3, Nr. 5/Bonde + 4, Nr. 6/Borrel + 2, Nr. 12/Floch, Nr. 26/Van Lancker + 6, Nr. 30/Queiró).*
- *Verduidelijken dat de dialoog met kerken en niet-confessionele organisaties niet mag leiden tot het toekennen van “financiering” door de Unie om die dialoog mogelijk te maken (Nr. 13/Heathcoat-Amory + Bonde).*
- *De werkingssfeer van lid 3 beperken tot kerken (niet-confessionele organisaties vallen onder artikel 34), Nr. 24/Szajer.*
- *Verduidelijken dat het niet alleen om een “regelmatige” maar ook om een “open en transparante” dialoog moet gaan (Nr. 25/Tiilikainen + 4).*
- *Vermelden dat in de dialoog met de kerken het “fundamenteel seculiere karakter van de Europese Unie” wordt geëerbiedigd (Nr. 31/Floch).*

Voorstellen om een lid of een artikel toe te voegen

- *Na artikel 37 een op dat artikel gebaseerd artikel 37bis toevoegen dat zou gelden voor regio's en plaatselijke gemeenschappen (Nr. 32/Teufel)*
- *Aan het begin van het artikel een lid invoegen waarin godsdienstvrijheid wordt gewaarborgd (Nr. 23/Spini).*

OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN VOOR ARTIKEL 33

1. *Kaufmann*
2. *Attalides*
3. *Azevedo, Nazaré Pereira*
4. *Bonde, Dalgaard, Skaarup, Zahradil*
5. *de Vries, de Bruijn*
6. *Andrew Duff, Lamberto Dini, Paul Helminger, Karel De Gucht, Peeter Kreitzberg, Algirdas Griekus, Puiu Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam en Eugenijus Maldeikis; Lone Dybkjaer, Valdo Spini, Elena Paciotti, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Patrick Dewael, Ibrahim Ozal, Gintautas Sivickas*
7. *Farnleitner + Tusek, Bösch + Mainoni*
8. *Fini*
9. *Fischer*
10. *Haenel en Badinter*
11. *Hain*
12. *Heathcoat-Amory, Bonde*
13. *Hjelm-Wallén, Petersson (plaatsvervanger) + Lekberg, Svensson, Kvist*
14. *Hübner*
15. *Jacobs*
16. *Kirkhope*
17. *Lopes + Lobo Antunes*
18. *Meyer*
19. *Muscardini*
20. *Oleksy*
21. *Queiró*
22. *Roche*
23. *Rupel, Lenarčič*
24. *Santer, Helminger + Fayot, alsmede Wagener en Schmit*
25. *Sigmund, Briesch en Frerichs*
26. *Tiilikainen, Peltomäki, Kiljunen, Vanhanen, Korhonen*
27. *Timmermans*

28. *Voggenhuber, MacCormick, Lichtenberger*
29. *Wuermeling*
30. *de Villepin*

OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN VOOR ARTIKEL 34

1. *Maria Eduarda Azevedo + António Nazaré Pereira*
2. *Pervenche Berès, Alexandru Athanasiiu, Josep Borell Fontenes, Carlos Carnero Gonzales, Olivier Duhamel, Constantin Ene, Ben Fayot, Jacques Floch, Luis Marinho, Jürgen Meyer, Hildegard Puwak*
3. *Bonde, Zahradil*
4. *Borrell, Carnero y López Garrido*
5. *Brok; Santer; Stylianidis; Szajer; Tajani; Teufel; van der Linden; Almeida Garrett; Alonso; Azevedo; Basile; Brejc; Cisneros; Cushnahan; Demetriou; Dolores; Figel; Fogler; Follini; Frendo; Giannakou; Kauppi; Kelemen; Korhonen; Krasts; Kroupa; Lequiller; Maij-Weggen; Mladenov; Piks; Rack; van Dijk; Wittbrodt; Würmeling; Zile*
6. *G.M. Vries, T.J.A.M. de Bruijn*
7. *Andrew Duff, Lamberto Dini, Paul Helminger, Dimitrij Rupel, Alain Lamassoure, Matti Vanhanen, Peeter Kreitzberg, Algirdas Gričius, Puiu Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam, Eugenijus Maldeikis, Lone Dybkjaer, Valdo Spini, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Ibrahim Ozal en Gintautas Sivickas*
8. *Lone Dybkjaer*
9. *Caspar Einem*
10. *Hannes Farnleitner, Gerhard Tusek, Reinhard Eugen Bösch, Eduard Mainoni*
11. *Gianfranco Fini*
12. *Joschka Fischer*
13. *Haenel en Badinter*
14. *Hain*
15. *David Heathcoat-Amory, Bonde*
16. *Lena Hjelm-Wallén, Sven-Olof Petersson, Sören Lekberg, Kenneth Kvist, Ingvar Svensson*
17. *Henrik Hololei*
18. *Georges Jacobs*
19. *Dr. Sylvia-Yvonne Kaufmann*
20. *Kimmo Kiljunen*
21. *Timothy Kirkhope*
22. *J. Kohout*
23. *Göran Lennmarker*

24. *Juraj Migaš (Slowakije)*
25. *Cristiana MUSCARDINI*
26. *Józef Oleksy*
27. *Elena PACIOTTI*
28. *Palacio*
29. *Luís Queiró*
30. *Poul Schlüter*
31. *Adrian Severin*
32. *Sigmund, Briesch en Frerichs*
33. *Antonio Tajani*
34. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Caspar Einem, Ben Fayot, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Elena Paciotti, Helle Thorning-Schmidt*
35. *Voggenhuber, Wagener, MacCormick, Lichtenberger, Nagy*
36. *Joachim Wuermeling*
37. *Emilio Gabaglio*
38. *Frans Timmermans*
39. *Emilio Gabaglio*
40. *Ben Fayot*
41. *Henrik Dam Kristensen, Lena Hjelm-Wallén, Sören Lekberg, Kimmo Kiljunen, Helle Thorning-Schmidt*
42. *Borrell, Carnero y López Garrido*
43. *Caspar Einem, Maria Berger*
44. *Jacques Floch*
45. *Emilio Gabaglio*
46. *Georges Jacobs*
47. *Alain Lamassoure*
48. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Caspar Einem, Ben Fayot, Jürgen Meyer, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Elena Paciotti, Helle Thorning-Schmidt*
49. *Filibeck*
50. *de Villepin*

OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN VOOR ARTIKEL 35

1. *AVGERINOS Paraskevas, GIANNAKOU Marietta, STYLIANIDIS Evripidis*
2. *Maria Eduarda Azevedo, António Nazaré Pereira*
3. *Bonde, Dalgaard (plaatsvervanger), Heathcoat-Amory, Skaarup, Zahradil*
4. *Borrell, Carnero y López Garrido*
5. *G.M. de Vries, T.J.A.M. de Bruijn*
6. *Andrew Duff, Lamberto Dini, Louis Michel, Henning Christophersen, Gijs de Vries, Paul Helminger, Dimitrij Rupel, Karel De Gucht, Matti Vanhanen, Peeter Kreitzberg, Algirdas Gričius, Puiu Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam, Patrick Dewael en Eugenijus Maldeikis; alsmede Lone Dybkjaer, Valdo Spini, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Pierre Chevalier, Niels Helveg Petersen, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Ibrahim Ozal en Gintautas Sivickas*
7. *Hannes Farnleitner, Gerhard Tusek, Reinhard Eugen Bösch, Eduard Mainoni*
8. *Joschka Fischer*
9. *Haenel en Badinter*
10. *Hain*
11. *Dr. Sylvia-Yvonne Kaufmann*
12. *Timothy Kirkhope*
13. *Ivan Korčok*
14. *Ernâni Lopes en Manuel Lobo Antunes*
15. *Prof. Jürgen Meyer*
16. *Cristiana Muscardini*
17. *Elena Paciotti, Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Caspar Einem, Ben Fayot, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Helle Thorning-Schmidt*
18. *Palacio*
19. *Luís Queiró*
20. *Roche*
21. *Frans Timmermans*
22. *Voggenhuber, Wagener, MacCormick, Lichtenberger, Nagy*
23. *Teufel*
24. *Vassiliou*
25. *de Villepin*

OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN VOOR ARTIKEL 35 bis

1. *Bonde, Dalgaard, Skaarup, Zahradil*
2. *Borrell, Carnero y López Garrido*
3. *Brok; Santer; Szajer; Tajani; Teufel; van der Linden; Palacio; Almeida Garrett; Alonso; Altmaier; Azevedo; Basile; Brejc; Cisneros; Cushnahan; Demetriou; Dolores; Figel; Fogler; Follini; Frendo; Kauppi; Kelemen; Korhonen; Krasts; Kroupa; Lamassoure; Lequiller; Maij-Weggen; Mladenov; Paks; Rack; van Dijk; Wittbrodt; Würmeling; Zacharakis; Zile*
4. *Andrew Duff, Lamberto Dini, Paul Helminger, Dimitrij Rupel, Peeter Kreitzberg, Algirdas Griekus, Puiu Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam, Eugenijus Maldeikis; Willem Van Eekelen, Valdo Spini, Lord MacLennan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Ibrahim Ozal en Gintautas Sivickas*
5. *The Earl of Stockton*
6. *Caspar Einem*
7. *Gianfranco Fini*
8. *Jacques Floch*
9. *Marco Follini*
10. *David Heathcoat-Amory, Bonde*
11. *Lena Hjelm-Wallén en Sven-Olof Petersson, regeringsvertegenwoordigers, alsmede Sören Lekberg, Kenneth Kvist en Ingvar Svensson*
12. *Prof. Danuta Hübner*
13. *Dr. Sylvia-Yvonne Kaufmann*
14. *Timothy Kirkhope*
15. *Ivan Korčok*
16. *Göran Lennmarker*
17. *Ernâni Lopes en Manuel Lobo Antunes*
18. *Prof. Jürgen Meyer*
19. *Juraj Migaš*
20. *Luís Queiró*
21. *Roche*
22. *Dimitrij Rupel*
23. *Adrian Severin*

24. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Caspar Einem, Ben Fayot, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Elena Paciotti, Helle Thorning-Schmidt*
25. *Voggenhuber, Wagener, MacCormick, Lichtenberger, Nagy*
26. *Santer, Helminger, Fayot en Schmit*
27. *Dr. Sylvia-Yvonne Kaufmann*
28. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Caspar Einem, Ben Fayot, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Helle Thorning-Schmidt*
29. *de Villepin*
30. *de Villepin*

OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN VOOR ARTIKEL 36

1. *Maria Eduarda Azevedo, António Nazaré Pereira*
2. *Bonde, Dalgaard, Heathcoat-Amory, Skaarup, Zahradil*
3. *Borrell, Carnero y López Garrido*
4. *Brok; Santer; Stylianidis; Szajer; Tajani; Palacio; Van Der Linden; Almeida Garrett; Alonso; Altmaier; Azevedo; Basile; Brejc; Cisneros; Cushnahan; Demetriou; Dolores; Figel; Fogler; Follini; Frendo; Giannakou; Kauppi; Kelemen; Korhonen; Krasts; Kroupa; Lamassoure; Lennmarker; Lequiller; Maij-Weggen; Mladenov; Paks; Rack; van Dijk; Wittbrodt; Zieleniec ; Zile*
5. *J. Chabert, M. Dammeyer, P. Dewael, C. du Granrut, C. Martini, R. Valcarcel Siso*
6. *Oğuz Demiralp*
7. *G.M. de Vries, T.J.A.M. de Bruijn*
8. *Andrew Duff, Lamberto Dini, Paul Helminger, Peeter Kreitzberg, Algirdas Gričius, Puiu Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam en Eugenijus Maldeikis; Lone Dybkjaer, Valdo Spini, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Ibrahim Ozal en Gintautas Sivickas*
9. *Caspar EINEM*
10. *Hannes FARNLEITNER, Gerhard TUSEK, Reinhard Eugen BÖSCH, Eduard MAINONI*
11. *Joschka Fischer*
12. *Marco FOLLINI*
13. *Hain*
14. *David Heathcoat-Amory, Bonde*
15. *Dr. Sylvia-Yvonne Kaufmann*
16. *Timothy Kirkhope en The Earl of Stockton*
17. *Ivan Korčok, Ján Figel', Juraj Migaš*
18. *Göran Lennmarker*
19. *Pierre Lequiller*
20. *Ernâni Lopes, Manuel Lobo Antunes*
21. *Cristiana Muscardini*
22. *Roche*
23. *Dimitrij Rupel, Janez Lenarčič*
24. *Santer, Helminger, Fayot alsmede Wagener en Schmit*

25. *Adrian Severin*
26. *Teija Tiilikainen, Antti Peltomäki, Kimmo Kiljunen, Matti Vanhanen, Riitta Korhonen*
27. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Ben Fayot, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Elena Paciotti, Helle Thorning-Schmidt*
28. *Voggenhuber, McCormick, Lichtenberger*
29. *Lena Hjelm-Wallén en Sven-Olof Petersson, Sören Lekberg, Kenneth Kvist en Ingvar Svensson*
30. *Attalides*
31. *Luís Queiró*
32. *Luís Queiró*
33. *Lena Hjelm-Wallén en Teija Tiilikainen; Helle Thorning-Schmidt, Lone Dybkjær en Piia-Noora Kauppi; Sören Lekberg, Kenneth Kvist en Ingvar Svensson*
34. *Attalides*
35. *Luís Queiró*
36. *Frans Timmermans*
37. *Jens-Peter Bonde en Andrew Duff*
38. *Lena Hjelm-Wallén en Sven-Olof Petersson; Sören Lekberg, Göran Lennmarker, Kenneth Kvist en Ingvar Svensson*
39. *Teufel*
40. *de Villepin*

OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN VOOR ARTIKEL 36 bis

1. *Maria Eduarda Azevedo, António Nazaré Pereira*
2. *G.M. de Vries, T.J.A.M. de Bruijn*
3. *Andrew Duff, Lamberto Dini, Paul Helming, Dimitrij Rupel, Karel De Gucht, Peeter Kreitzberg, Algirdas Gričius, Puiu Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam en Eugenijus Maldeikis; Lone Dybkjaer, Valdo Spini, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Andrōula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Patrick Dewael, Ibrahim Ozal en Gintautas Sivickas*
4. *David Heathcoat-Amory en The Earl of Stockton*
5. *Caspar Einem*
6. *Hannes Farnleitner, Gerhard Tusek, Reinhard Eugen Bösch, Eduard Mainoni*
7. *Ján Figel', Juraj Migaš*
8. *Joschka Fischer*
9. *Jacques Floch*
10. *Haenel en Badinter*
11. *Hain*
12. *David Heathcoat-Amory, Bonde*
13. *Lena Hjelm-Wallén, Teija Tiilikainen, Dick Roche en Sven-Olof Petersson; en Sören Lekberg, Göran Lennmarker, Kenneth Kvist en Ingvar Svensson*
14. *Dr. Sylvia-Yvonne Kaufmann*
15. *Timothy Kirkhope MEP*
16. *Ivan Korčok*
17. *Prof. Jürgen Meyer*
18. *Cristiana Muscardini*
19. *Luís Queiró*
20. *Voggenhuber, McCormick, Lichtenberger*
21. *Bonde, Dalgaard, Heathcoat-Amory, Skaarup, Zahradil*
22. *de Villepin*

OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGSVOORSTELLEN VOOR ARTIKEL 37

1. *Vytenis Povilas Andriukaitis*
2. *Maria Eduarda Azevedo, António Nazaré Pereira*
3. *Badinter*
4. *Maria Berger, Linda Mc Avan, Helle Thorning-Schmidt, Anne Van Lancker*
5. *Bonde, Dalgaard, heathcoat-Amory, Skaarup, Zahradil*
6. *Borrell, Carnero y López Garrido*
7. *Oğuz Demiralp*
8. *G.M. de Vries, T.J.A.M. de Bruijn*
9. *Andrew Duff, Paul Helminger, Dimitrij Rupel, Karel De Gucht, Peeter Kreitzberg, Algirdas Gričius, Puiu Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam en Eugenijus Maldeikis; Lone Dybkjaer, Elena Paciotti, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Patrick Dewael, Ibrahim Ozal en Gintautas Sivickas*
10. *Ján Figel', Juraj Migaš*
11. *Gianfranco Fini*
12. *Jacques Floch*
13. *David Heathcoat-Amory, Bonde*
14. *Esko Helle*
15. *Lena Hjelm-Wallén en Sven-Olof Petersson; Sören Lekberg en Kenneth Kvist*
16. *Henrik Hololei*
17. *Dr. Sylvia-Yvonne Kaufmann*
18. *Timothy Kirkhope*
19. *J. Kohout*
20. *Pierre Lequiller*
21. *Cristiana Muscardini*
22. *Santer, Helminger, Fayot en Schmit*
23. *Valdo Spini*
24. *Jozsef Szajer*
25. *Teija Tiilikainen, Antti Peltomäki, Kimmo Kiljunen, Matti Vanhanen, Riitta Korhonen*
26. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Carlos Carnero, Helle Thorning-Schmidt*

27. *Voggenhuber, Wagener, Lichtenberger, Nagy*
 28. *Luís Queiró*
 29. *Luís Queiró*
 30. *Luís Queiró*
 31. *Jacques Floch*
 32. *Teufel*
 33. *de Villepin*
-